

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. V. Quomodo Fortitudo Caritati subordinetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

copiosius obtinetur: tum quia per talem conjunctionem virtus unita fortior efficitur, tam ad ordinarias functiones rite perficiendas, quam ad obstacula contraria, hostesque fortiter repellendos, nam Frater, qui adjuvatur à Fratre, quasi civitas firma, teste Salomone Prov. 18. Quartum: *Melius est parvum cum iustitia, quam multi fructus cum iniquitate* Prov. 16. quia, quod iuste acquisitum est, benedicet DEVS; quod autem contra ipsius voluntatem obtentum est, benedictione carebit, atque adeò radicem agere non poterit; hinc jam olim commune erat proverbium, malè parva malè dilabi. Quintum: *Quà mensurà mensi fueritis, eadem remetietur vobis.* Luc. 6. quia DEVS, qui omnia, quæ uni ex minimis facimus, sibi facta putat, à liberalitate Hominum se vinci non patitur, sed velut fertilis ager obsequia sibi exhibita decuplo fructu compenfat; hinc rectè Apostolus 2. Cor. 9. ait: *Qui parvè seminat, parvè & metet: & qui seminat in benedictionibus, in benedictionibus & metet.*

CAPUT V.

QUOMODO FORTITUDO CARITATI
SUBORDINETUR.

I. Inter alia ad caritatis perfectionem requisita media merito non postremum censeari debet, impedimentorum, quæ dictæ virtutis exercitio præcipuè obstant, efficax remedium. Quia verò, teste S. Augustino in serm. de S. Vincentio, *duplicem aciem producit Mundus contra Milites Christi; blanditur enim, ut decipiat: terret, ut frangat. Non nos teneat voluptas propria, non nos terreat crudelitas aliena, & victus est Mundus. Ad utroque aditus occurrit Christus, & non vincitur Christianus.* Ideo ad hæc duo impedimenta removenda pariter duas virtutes sapientissima DEI Providentia subministravit, quarum prima est Fortitudo, quæ labores, mortisque pericula constanter suscipiuntur, & perferuntur; variâque sub specie continet, prout scilicet variæ difficultates sese offerunt, quæ ipsius adjutorio sunt superandæ; nam vel difficultas oritur ex ipsa substantia operum, & tum ad hanc superandam *Magnanimitas* ordinatur: vel ex sumptibus faciendis, & ad hanc difficultatem tollendam *Munificentia* datur:

vel ex timore & anxietate de eventu operum, & pro hinc
 derandis *Securitas*, quâ pacatè & tranquillè magna operum
 tutis aggredimur, servit: vel ex malorum, quæ perpetua
 sunt, qualitate ac multitudine, & contra hæc *Patientia* ju-
 nit, ac roborat: vel ex temporis diurnitate, & pro hoc
 cenda *Longanimitas* juvat: vel ex continuatione Operum
 hanc difficultatem *Perseverantia* tollit, vel minuit. Vel
 nique ex ipsa cordis humani mobilitate ad opus deserendum
 aliudque suscipiendum impellente, & pro hoc impeditur
 removendo *Constantia* præparata est.

II. Ex quibus virtutibus sequentia erui axiomata
 sunt. Primum: *Melior est patiens viro forti*: quia ad
 externos vincendos robur corporis adhibetur; ad patiens
 autem animi fortitudine opus est, quod utriusque præclarum
 cum perfecta victoria sit, de semetipso triumphare.
 dum: *Perfectio maxima in minimis*: quia in his eligitur
 perficiendis, & ad majorem DEI gloriam ordinandis
 difficultas superanda est; hinc, ut rectè S. Valerianus
 tit, serper virtus magna in minoribus experimentatur
 &, ut S. Chrysostomus ait, DEVS omnia facit, & lætatur
 ex minimis nos coronet, dicatque cum veritate: *quod
 pauca fuisti fidelis, super multa te constituam*. Tertium
cura mens quasi iuge convivium. Proverbia 15. quia nullum
 num cum delectatione percipitur, ubi malum ablatum
 sentente inferendum formidatur; hinc teste Salomone
*Melior est buccella sicca cum gaudio, quàm domus plena
 Exemplum præbuit Damocles Dionysii Regis secutus
 te Regiam mensam sedenti omnem ad Epulas appetentem
 pensus ex seta Equina super caput nudus gladius* & si
 Quattum: *Finit coronat opus*: quia, ut rectè S. Gregorius
 mor. advertit, *in cassum bonum agitur, si ante vitam hinc
 deseratur: quia frustra velociter currit, qui prius sed quæ
 metas venerit, deficit. Et quid mihi prodest, inquit, quò
 si sata viridantia spem messis ostendant, & mox sub
 tempore subita vel aëris intemperie, vel pluviarum
 ne decipiant? Hinc meritò Christus dixit Luc. 9. *ne
 qui mittit manum ad aratrum, & respicit retro, non
 regno DEI, & S. Hieronymus l. 1. contra Jovianum
 nis non quæri initia, sed finem & perseverantiam.**